

Herontwikkeling perceel aan de Achterstraat te Cromvoirt

Ecologische quickscan

In opdracht van dhr. J. Termeer en mevr. S. van Maren

J.F.G. Maassen

Herontwikkeling perceel aan de Achterstraat te Cromvoirt

Ecologische quickscan

**In opdracht dhr. J. Termeer en mevr. S. van Maren
datum 1-11-2016**

Maassen *ecologisch advies en onderzoek*

Jan Mosmanslaan 23
5237 BB 's-Hertogenbosch
T 073-6410858
maassen36@ziggo.nl
K.v.K 64413152
BTW nr 81276485B02
rek.no NL55 INGB 0003 0208 71

<i>Projectno.</i>	
<i>Tekst en samenstelling</i>	Jan Maassen
<i>Foto's</i>	Jan Maassen
<i>Foto op omslag</i>	Jan Maassen
<i>Wijze van citeren</i>	J.F.G. Maassen, Quickscan Perceel Achterstraat te Cromvoirt
<i>In opdracht van</i>	Dhr. J. Termeer en mevr. S. van Maren
<i>Contactpersoon</i>	Bianca Goertz (Crijns Rentmeesters bv.)
<i>Status</i>	definitief
<i>Datum</i>	1-11-2016

© 2016 Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, 's-Hertogenbosch

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen.

Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere verstrekte gegevens. De opdrachtgever vrijwaart Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoud

1	Inleiding	9
	1.1 Aanleiding	9
	1.2 Vraagstelling	9
	1.3 Ligging van de planlocatie	9
	1.4 Beschrijving van de planlocatie en directe omgeving	10
	1.5 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen	10
2	Wettelijk kader	12
	2.1 Inleiding	12
	2.1 Flora- en faunawet	12
	2.2 Gebiedsbescherming	13
	2.3 Rode Lijst	13
3	Onderzoeksresultaat	14
	3.1 methodiek	14
	3.2 gebiedsbescherming	15
	3.3 soortenbescherming	16
	3.3.1 <i>Vaatplanten</i>	16
	3.3.2 <i>Vogels</i>	16
	3.3.3 <i>Grondgebonden zoogdieren</i>	17
	3.3.4 <i>Vleermuizen</i>	18
	3.3.5 <i>Amfibieën en reptielen</i>	19
	3.3.6 <i>Vissen</i>	20
	3.3.7 <i>Vlinders en libellen</i>	20
	3.3.8 <i>Overige ongewervelden</i>	20
4	Conclusie en aanbeveling	22
	4.1 Gebiedsbescherming	22
	4.2 Flora en Faunawet	22
	4.3 Voorzorgsmaatregelen en aanbevelingen	22
	4.4 Mitigerende en compenserende maatregelen	23
	4.5 Ontheffing	23
	4.5 Vervolgonderzoek	23
	4.6 Samenvatting	23
5	Bronnen	24
	Bijlage Flora en faunawet	26

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Dhr. J. Termeer en mevr. S. van Maren hebben het voornemen tot het oprichten van 2 woningen op een deel van een perceel gelegen binnen de gemeente Vught ter hoogte van de Achterstraat te Cromvoirt. Het gehele perceel ligt binnen het agrarisch buitengebied direct aan de noordkant van de bebouwde kom van Cromvoirt. Het deel van het perceel dat het plangebied betreft ligt binnen de bebouwde lint van de Achterstraat. Momenteel is het gehele perceel onbebouwd en in beheer als grasland voor beweiding van paarden. De oprichting van de woningen vindt plaats in het kader van de provinciale regeling "Ruimte voor Ruimte". Crijns Rentmeesters bv te Someren heeft de opdracht om de oprichting van de woningen mogelijk te maken binnen de gestelde wettelijke kaders. In het kader van deze wettelijke kaders dient een quickscan flora en fauna te worden uitgevoerd. Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is aangezocht om deze quickscan uit te voeren..

1.2 Vraagstelling

Doormiddel van dit onderzoek wordt de vraagstelling onderzocht of de gewenste ontwikkeling in het plangebied mogelijk effecten kan hebben op flora en fauna, of op belangrijke (beschermde) natuurgebieden in de omgeving. Voor dit doel wordt in beeld gebracht of en welke effecten de gewenste ontwikkeling mogelijk kan hebben op (beschermde) natuurgebieden en soorten. Indien de gewenste ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten, leidt de quickscan tot aanbeveling voor vervolgstappen.

Het uiteindelijke doel is het afstemmen van de ontwikkeling op de aanwezigheid van beschermde soorten, zodat gewerkt kan worden binnen de kaders van de wetgeving zoals die vastgelegd is in de Flora en Faunawet en Natuurbeschermingswet.

1.3 Ligging van de planlocatie

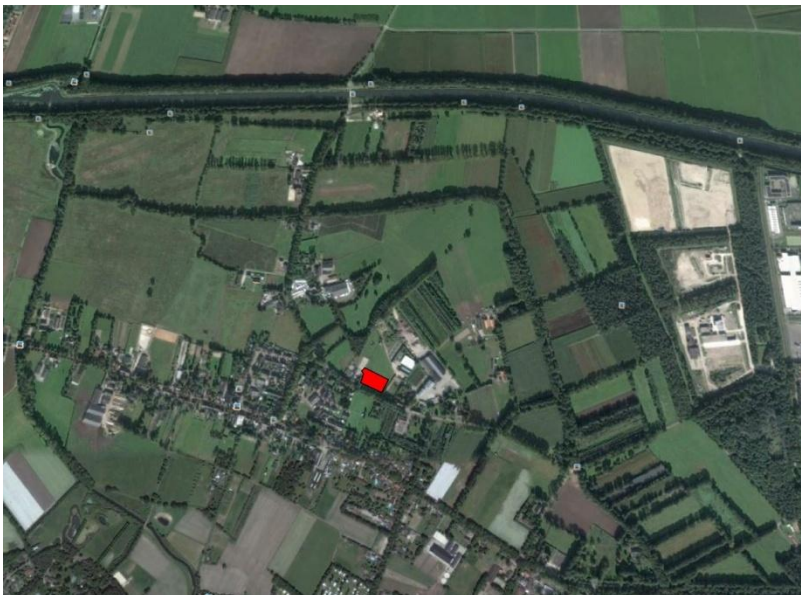

Fig.1. Ligging van het plangebied (rood gekleurd) in de omgeving (luchtfoto Google Earth)

Cromvoirt is gelegen op de overgang van de hoge zandgronden naar de fluviatiele gronden en dicht tegen de dekzandrug die zich over de gehele breedte van Noord Brabant uitstrekt en de begrenzing vormt tussen het pleistocene en fluviatiele deel van de provincie. Een gevolg van deze geografische ligging zijn bijzondere ecologische en landschappelijke waarden binnen de omgeving. Deze worden in hun uitersten vertegenwoordigd door enerzijds droge stuifzanden (Drunense Duinen) en anderzijds

natte kwelmilieus (Vlijmens Ven). Binnen de omgeving van het plangebied resteert nog veel van een historisch kleinschalig agrarisch landschap, dat herinnert aan een ligging waar zowel tegen het oprukkend Maaswater als opstuivend zand moest worden gestreden. Dit landschap kenmerkt zich door kleine agrarische percelen afgewisseld met houtbegroeiingen die veelal als perceelafscheiding fungeren. Op korte afstand oostelijk liggen aaneengesloten droge bosgebieden (Vughtse Heide) die ooit aangeplant zijn om de stuifzanden productief te maken. Het plangebied is gelegen aan de rommelige buitenrand van de lintvormige bebouwingsconcentratie die Cromvoirt vormt. De directe omgeving kenmerkt zich door veelsoortige bebouwing voor uiteenlopende doeleinden.

1.4 Beschrijving van de planlocatie en directe omgeving

Het plangebied is gelegen binnen het bebouwde lint van de Achterstraat tussen de huisnummers 6 en 10, en beslaat de zuidelijke helft van een groter perceel grasland. Door een hoog hekwerk wordt het plangebied van de rest van het perceel afgescheiden. Het grasland was ten tijde van het veldbezoek kort afgegraasd door paarden en werd beoordeeld als van een lage natuurwaarde. De grasmat bestaat uit een combinatie van de grassen Gestreepte witbol en Gewoon struisgras; een kenmerkend combinatie voor graslanden op matig voedselrijke kalkarme zandgronden die niet in te intensief agrarisch gebruik zijn. Ter hoogte van het plangebied is deze grasmat tamelijk arm aan kruiden; binnen de noordelijke helft is het perceel kruidrijker aan algemene graslandplanten. Zowel het plangebied als het gehele perceel is omgeven door hoge hekwerken van gaas, waardoor grotere fauna als Ree, Vos en Das geen toegang kunnen krijgen. Hoog opgaande elementen in de vorm van houtbegroeiingen en bebouwing ontbreken. Wel zijn deze aan de randen aanwezig. Aan de westkant van het plangebied is de ordelijke bebouwing met paardenbak en paardenstallen van adres Achterstraat 6 aanwezig; aan de oostkant de vervallen bebouwing van een kwekerij die buiten bedrijf en aan sanering toe is. Als houtbegroeiing zijn aanwezig de wegbomen langs de Achterstraat, die Zomereiken van een gemiddelde ouderdom en stamdikte betreffen; een rijtje jonge goed onderhouden knotwilgen als afscheiding met adres Achterstraat 6 en aan de oostkant een dichte en hoge haag als afscheiding met het erf van het naburige tuinbouwbedrijf. Aan de noordrand van het perceel ligt een perceel verwaarloosde tuinbouwgrond, waar de oorspronkelijke sieraanplant boomhoog doorgeschoten is. Dit terrein zal momenteel zeker enige tijdelijke natuurwaarden voor verschillende soorten fauna tonen. Open water en permanent watervoerende elementen ontbreken binnen het plangebied en directe omgeving geheel. De wegsloot tussen het plangebied en de aangrenzende openbare weg betreft een wegsloot die alleen na hevige regenval en hoge winterse grondwaterstanden een laag waterpeil zal voeren.

1.5 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen

Fig.2. Verbeelding van de voorgenomen ontwikkeling (bron: Crijns Rentmeesters bv., luchtfoto Google Earth)

Rode stippellijn: omkadering van het plangebied
 rode vlakken: bouwvlakken van de toekomstige woningen

De beoogde ontwikkeling betreft de bouw van 2 woningen op een oppervlak agrarisch grasland. Voor deze ontwikkeling behoeven geen hoogopgaande elementen als bebouwing en houtbegroeiingen geamoveerd te worden. Ten behoeve van de bouw zal grondverzet plaats vinden op terrein van een lage natuurwaarden en vinden er geen versturende heiwerkzaamheden plaats. Na de bouw zal het terrein aan de noordkant van de nieuwbouw een landschappelijke ingepaste inrichting verkrijgen die naar verwachting de ecologische en landschappelijke kwaliteiten van de omgeving versterkt. Hiervoor worden soorten aangeplant die binnen het natuurlijke en het oorspronkelijk agrarisch cultuurlandschap passen en het leefgebied van beschermde soorten, als Das, vleermuizen en verschillende soorten vogels, versterken. Aan de straatkant worden als erfafscheiding scheerhagen en solitaire bomen aangeplant

Fig.3. Het plangebied

Fig.4. Erfafscheiding met Achterstraat 6

Fig.5. Achterstraat met wegbomen

Fig.6. Erf van buren oost

Fig.7. Zicht op de noordelijke helft van het perceel en aangrenzend verwaarloosd tuinbouwperceel

Fig.8. Haagafscheiding met erf van buren oost.

2. Wettelijk kader

2.1. Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming is geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. In deze twee wetten zijn de nationale natuurwetgeving en internationale richtlijnen en verdragen verankerd, zoals Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetland-Convention, Conventie van Bern, Cites en Verdrag van Ramsar.

2.2. Flora en faunawet

Voor nadere details zie Bijlage Flora en Faunawet

Voor de Flora- en faunawet gelden een aantal verbodsbepaling ter bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage). Er is een zwaar, middelzwaar en een licht beschermingsniveau. Voor alle inheemse diersoorten, beschermd of onbeschermd, geldt de zorgplicht. De zorgplicht wil zeggen dat men deze niet onnodig mag doden, verwonden of anderszins beschadigen. Voor de licht beschermde soorten (genoemd in tabel 1 van de Flora- en Faunawet) geldt geen ontheffingsplicht maar alleen de zorgplicht.

De soorten die onder het middelzware en zware beschermingsniveau vallen zijn in principe ontheffingsplichtig en worden hier als strikt beschermd aangeduid. Onder deze strikt beschermde soorten vallen alle vogels en de soorten die op tabel 2 en 3 van de Flora en Faunawet staan vermeld. Indien men met een door het ministerie van EZ goed gekeurde gedragscode werkt geldt geen ontheffingsplicht voor soorten van tabel 2. Bij tabel 3 soorten en vogels geldt alleen de vrijstelling bij het gebruik van een gedragscode voor werkzaamheden in het kader van een bestendig beheer en onderhoud en niet bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Bij tabel 3 soorten geldt bij gebruik van een gedragscode in alle gevallen geen vrijstelling van artikel 10, het verbod om dieren onnodig te verontrusten. De strengste bescherming genieten de soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn en Europese Habitatrichtlijn (tabel 3, bijlage4) vallen. Alle vogels die binnen Europa als inheems worden beschouwd vallen onder de Europese Vogelrichtlijn. Onder de Europese Habitatrichtlijn vallen o.a. alle vleermuissoorten die in ons land van nature voorkomen.

Naast soorten beschermt de F en F wet ook verblijfplaatsen die als "vast" kunnen worden aangemerkt. Deze bescherming geldt alleen de vaste verblijfplaatsen van vogels en strikt beschermde soorten. Een vaste verblijfplek betreft een verblijfplek waarnaar een dier regelmatig terugkeert en niet slechts éénmalig voor een specifieke functie gebruikt wordt, zoals de nesten van de meeste vogels. Ook hier zijn er verschillende gradaties in

instandhouding van de soort is in relatie tot gebruik van de vaste verblijfplek. In samenhang met de verblijfplek wordt ook de leefomgeving beschermd zover deze van belang is om het functioneren van de verblijfplek mogelijk te maken.

Indien men kan garanderen dat de voorgenomen plannen geen overtreding van de Flora en Faunawet tot gevolg hebben geldt een vrijstelling. Zoniet dan moet men ontheffing aanvragen van artikel 8 tot 12 van de Flora en faunawet. Van artikel 10 (het verbod om dieren onnodig te verontrusten) wordt geen ontheffing verleent voor soorten van tabel 3. Voor broedende vogels wordt geen ontheffing verleent van artikel 11 (het verbod om voortplantingsplekken te verstoren).

Een ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld op de volgende punten

- aanwezigheid van aanvaardbare alternatieve mogelijkheden;
- aanwezigheid van een wettelijke belang;
- de staat van in standhouding van de soort;
- behoud van functionaliteit van de verblijfplek.

Het wettelijk belang betreft, afhankelijk van de status van de soort, een nationaal wettelijk belang (Vrijstellingsbesluit) of een Europees wettelijk belang (Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn). Deze wettelijke belangen hebben o.a. betrekking op de openbare veiligheid, volksgezondheid, veiligheid luchtvaart en bescherming flora en fauna.

beschermingsniveau, afhankelijk hoe kwetsbaar de

2.3. Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming betreft de gebieden die onder de natuurbeschermingswet vallen en die gebieden die aangewezen zijn als onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN).

-De Natuurbeschermingswet (NB) heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden met een hoge ecologische waarde in Nederland tot doel. Daartoe zijn op internationaal Europees niveau gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het verdrag van Ramsar (Wetlands). Op nationaal niveau vallen beschermde Natuurmonumenten onder de NB-wet. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000.

-Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. Het Natuurnetwerk Nederland is een vervolg op de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) waarvan de naam EHS nog wel in de wetgeving is verankerd.

Activiteiten die een negatief effect hebben op deze gebieden zijn in het algemeen verboden. Een ontheffing wordt alleen verleent indien er geen reële alternatieven zijn, de staat van in standhouding van de soort niet in gevaar komt en er sprake is van een groot openbaar belang, dat o.a. de volksgezondheid en openbare veiligheid kan betreffen. De ontheffingsverlening gaat veelal gepaard onder strikte voorwaarden en beperkingen en er is altijd sprake van een compensatieplicht. Bij Natura 2000 gebied wordt doormiddel van een voortoets beoordeeld of er negatieve effecten verwacht kunnen worden en in hoeverre deze als significant beoordeeld kunnen worden. Bij niet-significante negatieve effecten volgt een "lichte" beoordeling doormiddel van een Verslechteringtoets. Bij significante negatieve effecten wordt de "zware" route gevolgd doormiddel van een Passende beoordeling en ADC-toets.

2.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Flora- en faunawet nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.

3. Onderzoeksresultaat

3.1. Methodiek

Literatuuronderzoek

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van o.a. de website Waarneming.nl, de website van Ministerie van economische zaken en diverse verspreidingsatlassen. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging ten opzichte van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de NNN (EHS) (Natuurnetwerk Nederland).

Veldonderzoek

Het veldbezoek werd op 20 oktober 2016 in de morgenuren uitgevoerd door dhr. J.Maassen. Tijdens het veldbezoek was het droog, geheel bewolkt en rond de 12 graden C. Er stond weinig wind (windkracht1).

Tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken zijn de aanwezige biotopen in het plangebied vastgesteld. Aan de hand van de aanwezige biotopen kan worden bepaald of er mogelijk beschermde soorten voorkomen. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen, die kunnen duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. hollen, uitwerpselen, prooiresten, braakballen vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn verwerkt in onderstaande notitie.

3.2 Gebiedsbescherming

Ligging ten opzicht van NNN (voorheen EHS)

Op de zeer korte afstand van 0,13 km liggen enkele losse snippers NNN- gebied. De kortste afstanden van grotere NNN- structuren zijn de Cromvoirtse Dijk (NNN- verbindingstructuur) op 0,4 km afstand en de Vughtse Heide (beheerstype droog bos met productie) op 1 km afstand. Het plangebied ligt ruim buiten deze structuren, waardoor geen directe aantasting of inperking daarvan plaats vindt. Gelet op de ligging van het plangebied binnen een bestaand bebouwingslint, schaal van de ontwikkeling en de “zachte” woonbestemming die het plangebied verkrijgt, worden geen significante bijdrage verwacht aan de bestaande verstorende omgevingsfactoren als stikstofdepositie, geluid- en lichtbelasting die op basis van de werking op afstand van negatieve invloed kunnen zijn op NNN- gebied. Gelet op de ligging binnen een bestaand bebouwingslint kan opgemerkt worden dat hierdoor geen direct ruimtelijk beslag wordt gelegd op gebied dat een bufferfunctie vervult tussen de bewoonde omgeving en nabij gelegen NNN- gebied. Het voornemen is om het tussenliggend gebied, momenteel een kale paardenweide, dusdanig in te richten dat de bufferfunctie versterkt wordt.

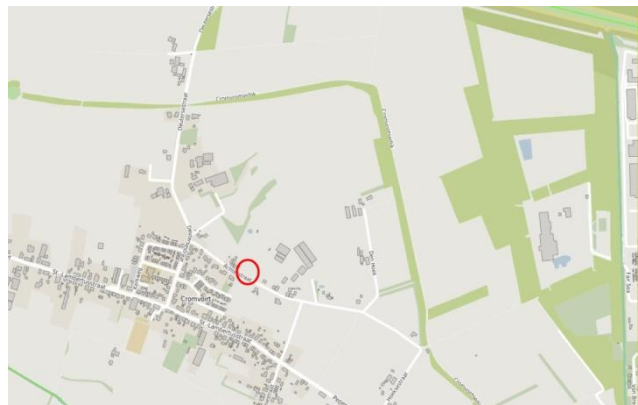
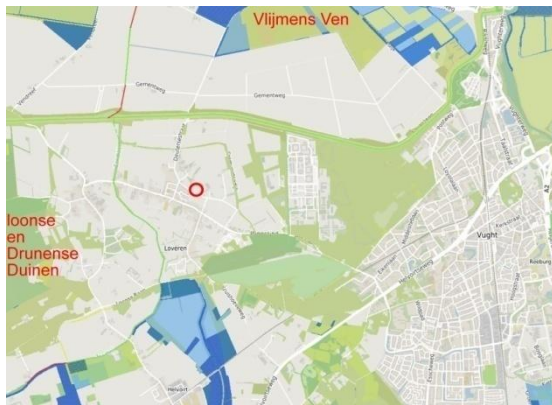

Fig.9. Ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van de NNN-structuren (groene en blauwe kleuren) en beschermde natuurgebieden.

Bron: kaartbank, provincie Noord-Brabant

Ligging ten opzichte van beschermde natuurgebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Vogel- en Habitatrichtlijngebied, maar ligt wel op relatief korte afstand van de Natura 2000- gebieden Loonse en Drunense Duinen & leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek op 1 km afstand. De kortste afstanden betreffen respectievelijk 1,8 km en 1km. Gelet op deze afstanden, aard en schaal van de voorgenomen ontwikkeling worden geen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden verwacht.

3.3 Soortenbescherming

3.3.1 Vaatplanten

De vegetatie binnen het plangebied is van een zeer algemeen type grasland. Tijdens het veldbezoek werden geen beschermde vaatplanten waargenomen of aanwijzingen gevonden voor bijzonder botanische waarden. Gelet op het algemene karakter van de vegetatie en ontbreken van bijzondere condities om beschermde soorten te verwachten kan aanwezigheid van beschermde soorten vaatplanten geheel uitgesloten worden.

Conclusie

Door de geplande ingrepen worden geen negatieve effecten op beschermde plantensoorten verwacht

3.3.2 Vogels

Toelichting

In de Flora en faunawet worden alle broedende vogels strikt beschermd. De Flora- en Faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. Als nestendoor een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn.

De volgende categorieën (aflopend in beschermde status) worden onderscheiden:

Categorie 1: Ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk

Nesten jaarrond beschermd, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd.

Soorten: Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw.

Categorie 2: Ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk

Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Echter ze zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of "als ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen".

Soorten: Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiszwaluw, Ijsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht.

Categorie 3: Ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk

Soorten: Overige soorten

Categorie 1; ontheffingsaanvraag altijd nodig

Bronnenonderzoek

Op basis van landschapskenmerken kunnen een aantal soorten uit deze categorie binnen de omgeving verwacht worden die in het bijzonder aan het kleinschalig agrarisch landschap zijn gebonden. Bv. verschillende uilensoorten en Huismussen. Andere soorten die verwacht kunnen worden zijn roofvogels die foerageren in bossen en langs bosranden. Vaste verblijfplekken die jaarrond beschermd zijn kunnen gevonden worden in en aan bebouwing, grote vogelnesten en holle bomen.

Veldbezoek

Het oppervlak waar het plangebied uit bestaat bevat geen elementen die geschikt zijn voor vestiging van vaste verblijfplekken, noch toont het weinig geschiktheid om op enige andere wijze deel uit te maken van het functionele leefgebied van soorten die deze onderhouden. Binnen het plangebied werden dan ook geen waarnemingen gedaan, wel werden deze gedaan binnen de directe omgeving en mogelijke invloedssfeer van het plangebied. Rond de naburige bebouwing werden Huismussen geconstateerd, die mogelijk onder de dakpannen nestelen. Op ongeveer 90 m afstand noordwaarts van het plangebied is een bewoonde nestkast van een Torenvalk aanwezig. Afgelopen seizoen en de voorgaande jaren zijn hier broedgevallen vastgesteld (naar informatie van dhr. Termeer). Deze nestkast kan daarom als jaarronde beschermde verblijfplek worden gekwalificeerd

Te verwachten effecten

De ingreep heeft naar verwachting geen directe vernietiging en verstoring van vast verblijfplekken tot gevolg, noch inperking of verstoring van gebied dat tot de functionele leefomgeving van soorten die jaarrond beschermde vaste verblijfplekken onderhouden tot gevolg.

-De nestkast van Torenvalk staat op 90m afstand van het plangebied, wat ruim voldoende om verstoring tijdens de bouw te voorkomen. Verwacht wordt, en tijdens het veldbezoek kon dat ook geconstateerd worden, dat de Torenvalk zijn jachtgebied heeft ter hoogte van de noordrand van het perceel en op aangrenzende verwaarloosd agrarisch terrein. Aangenomen kan worden dat de Torenvalk enige afstand houdt van de openbare weg waar het plangebied ligt.

-Verwacht wordt dat de bouw niet van invloed is op het nestgedrag van Huismussen, daar er voldoende afstand is tot de bouwlocatie en naburige bebouwing. De Huismus is een soort die goed aangepast is aan de menselijke omgeving waar altijd versturende invloeden zijn en zal zich niet zo snel bv. door geluidsoverlast laten verjagen. Het oppervlak structuurarm en relatief soortarme grasland dat als gevolg van de bouwplannen verloren gaat, zal wegens gebrek aan beschutting door huismussen worden vermeden en kan daarom als van weinig betekenis binnen de functionele leefomgeving van deze soort geacht worden.

Conclusie

Als gevolg van de herontwikkeling van de planlocatie worden geen negatieve effecten verwacht op jaarrond beschermde verblijfplekken van vogels en functioneel leefgebied dat van belang is voor de in standhouding van deze verblijfplekken. Verwacht wordt dat als gevolg van de herinrichting van het perceel buiten het plangebied de omgevingskwaliteiten voor deze soorten verbeterd worden.

Categorie2; ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk

Ook uit deze categorie werden waarnemingen uitsluitend buiten het plangebied langs de terreinranden gedaan. Rond de bebouwing van Achterstraat 6 en de afscheiding van knotwilgen met het plangebied werd een hoog activiteitsniveau van Koolmezen geconstateerd. Er is veel broedgelegenheid in de vorm van nestkasten die overal rond de woning aanwezig zijn. Indien tijdens de bouw de nodige zorgvuldigheid in acht wordt genomen worden geen negatieve effecten verwacht op deze categorie van broedvogels.

Categorie 3; ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk

Het plangebied bevat geen elementen die voor enig belang zijn voor broedvogels uit deze categorie. De structuurarme grasmat is geheel ongeschikt voor groundbroeders. Geschikte broedgelegenheid voor algemene tuinvogels en struweelbroeders is wel aanwezig in de haag die de scheiding vormt met erf aan de oostkant van het plangebied. Indien tijdens de bouw ook hier de nodige zorgvuldigheid in acht wordt genomen, worden geen negatieve effecten verwacht op deze categorie van broedvogels. Na herinrichting van het perceel kan verwacht worden dat nest- en foerageergelegenheid voor deze categorie zal toenemen.

3.3.3 Grondgebonden zoogdieren

Streng beschermd

Bronnen

Het plangebied ligt in een omgeving die bij uitstek van belang is voor de strikt beschermde Das. In de wijdere omgeving van het plangebied zijn meerdere dassenburchten bekend. In de bosrijke omgeving kan altijd de Eekhoorn verwacht worden. De Steenmarter lijkt weinig bekend in deze omgeving. Er werden geen aanwijzingen gevonden om andere soorten strikt beschermde grondgebonden zoogdieren te verwachten die binnen of nabij het plangebied en geschikt leefmilieu kunnen vinden.

Veldbezoek

Het plangebied en het grote perceel grasland waar het plangebied deel van uitmaakt, is geheel ongeschikt om op enige manier deel uit te maken van de leefomgeving van Das en Eekhoorn. Beide soorten kunnen wel in de nabije omgeving voorkomen. De Eekhoorn kan op zoek naar voedsel en aangetrokken door voedertafels van zijn meer optimale leefgebied uitzwerven naar de bebouwde omgeving. De Das kan aan de noordrand van het perceel foerageerroutes onderhouden, maar zal het grote open oppervlak grasland en de bewoonde omgeving ter hoogte van de Achterstraat mijden. Beoordeeld werd dat de ingreep onvoldoende verreikend geacht kan worden om van invloed te zijn op het leefgebied en verblijfplekken van beide soorten.

Conclusie

Als gevolg van de herontwikkeling worden geen negatieve effecten verwacht het leefgebied en verblijfplekken van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren. De nieuwe inrichting van het perceel kan na de bouw kan een versterking van het leefgebied van de Das en Eekhoorn betekenen.

Licht beschermd

Door het ontbreken van structuurrijke begroeiingen die beschutting kunnen bieden werd het plangebied als weinig geschikt voor de meeste kleine licht beschermde zoogdieren beoordeeld. Deze zullen zich vooral langs de terreinranden, onder hagen e.d., ophouden. Hooguit kan Mol en Veldmuis buiten de terreinranden verwacht worden. Zover deze en andere licht beschermde soorten binnen het plangebied voorkomen geldt een vrijstelling en slechts de zorgplicht, d.w.z. onnodige verwonding, doden en verstoring dient te worden voorkomen.

3.3.4 Vleermuizen

Toelichting

Wettelijke bescherming en levenswijze

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn strikt beschermd. Alle vleermuizen staan vermeld in Tabel 3 bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort".

Vleermuizen onderhouden verschillende type verblijfplekken als paarverblijven, winterverblijven, kraamverblijven en zomerverblijven. Voor de staat van in standhouding van de lokale populatie van de soort zijn de kraamverblijven en de grote winterverblijven van het grootst belang. In gebruik van paarverblijven zijn vleermuizen het meest flexibel. In de loop van het seizoen wisselen vleermuizen regelmatig van verblijfplaats waarbij gebruik wordt gemaakt van vaste routes tussen de verblijfplekken. Eveneens tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen onderhouden vleermuizen vaste routes. Bij het gebruik van deze routes oriënteren vleermuizen zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen en houtwallen.

Dit gehele systeem van verbindingroutes en foerageergebieden die het functioneren van de verblijfplaatsen voor hun specifieke functies mogelijk maakt wordt de functionele leefomgeving genoemd. Ingrepen binnen de functionele leefomgeving die het functioneren van de verblijfplaatsen aantasten worden door de wetgever gelijk gesteld aan de aantasting van verblijfplekken zelf. In deze zin is de functionele leefomgeving even strikt beschermd als de verblijfplekken.

Bronnen

Op basis van landschapskenmerken en bronnenonderzoek worden binnen de omgeving zeker de Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis verwacht. Van deze soorten is alleen de Rosse vleermuis een boombewoner; de beide andere soorten bewonen uitsluitend bebouwing. Van de genoemde soorten kan vrijwel zeker de Gewone dwergvleermuis foeragerend nabij het plangebied verwacht worden.

Veldbezoek

Het oppervlak waar het plangebied uit bestaat bevat geen enkel element dat van enig belang kan zijn voor vleermuizen. Er ontbreekt bebouwing en ander hoog opgaande elementen waarin of waaraan verblijf kan worden gevonden.

-De omgeving binnen de invloedsfeer van het plangebied is onderzocht op verblijfplekken en verblijfsmogelijkheden die zich kunnen bevinden aan of in de naburige bebouwing en in de wegbomen van de Achterstraat. De enige plek met verblijfsmogelijkheden die tengevolge van de ingreep verstoord kan worden betrof een vleermuizenkast aan een wegboom. De dikke laag spinrag in de kast, ontbreken van mest- en krabsporen wijst er op dat deze kast nooit in gebruik is geweest.

- Foeragerende vleermuizen kunnen zeker in de directe omgeving verwacht worden en in het bijzonder langs de wegbomen van de Achterstraat. Verwacht wordt dat de schamele wegbomen binnen de verstoorde omgeving van de Achterstraat niet deel uitmaken van groenstructuren die van meer dan essentieel belang zijn als foerageer- en verplaatsingsstructuur binnen het leefgebied van vleermuizen. De bosrijke omgeving biedt veel betere alternatieven. De directe omgeving binnen de invloedsfeer van het plangebied werd hooguit als van een gemiddeld belang als foerageergebied van vleermuizen beoordeeld.

Conclusie

Als gevolg van de ingrepen worden geen negatieve effecten op de jaarrond beschermde verblijfsplaatsen en verblijfsmogelijkheden van vleermuizen verwacht. Gelet op de schaal en aard van de voorgenomen ontwikkeling en de goede compensatie die de omgeving biedt, wordt geen aantasting van het leefgebied van vleermuizen verwacht doordat essentieel foerageergebied en verplaatsingsstructuren verstoord worden.

3.3.5 Amfibieën en reptielen

Bronnenonderzoek

Alle reptielen die in Nederland voorkomen gelden als strikt beschermd. Binnen de omgeving kan op basis van de verspreidingsgegevens alleen de Levendbarende hagedis verwacht worden, een soort die in Brabant een strikte binding heeft met heide en heideachtig terrein. De soort is bekend van de Vughtse Heide en Drunense Duinen. Binnen de ruimere omgeving komen relatief veel strikt beschermde amfibieën voor. Deze zijn voornamelijk gebonden aan natuurlijk terrein en komen voor in de biotopen van heide en, heideachtig terrein, vennen, natte graslanden, moeras, moerasbos en stuifzanden. De enige strikt beschermde soort die buiten natuurgebieden in de directe omgeving van het plangebied met een kleine waarschijnlijkheid verwacht kan worden is de Kamsalamander. Echter hiervoor werd doormiddel van het gepleegde bronnenonderzoek op internet geen enkele aanwijzing gevonden. Het habitatgebied van de Kamsalamander kenmerkt zich door kwalitatief hoogwaardige kleine waters, extensief beheerde graslanden en dichte houtbegroeiingen. Dergelijke habitatelementen ontbreken binnen de invloedsfeer van het plangebied.

Veldbezoek

De tijd van het jaar was niet meer optimaal voor waarneming van reptielen en amfibieën. Tijdens het veldbezoek zijn dan ook geen waarnemingen uit deze soortgroepen gedaan. Binnen en nabij het plangebied ontbreken de genoemde natuurlijke biotopen en habitatelementen waarbinnen strikt beschermde soorten amfibieën verwacht kunnen worden. De terreingesteldheid binnen het plangebied is wegens een gebrek aan beschutting en droge bodemomstandigheden in het algemeen weinig geschikt voor alle amfibieën. Niet uit te sluiten is dat aan de terreinranden enkele licht

beschermde amfibieën als Gewone pad en Bruine kikker aangetroffen kunnen worden. Ook deze soorten zullen het open terrein waar het plangebied uit bestaan vermijden.

Conclusie

Op basis van de verspreidingsgegevens, biotoopkenmerken en terreingesteldheid kunnen negatieve effecten op reptielen en strikt beschermde amfibieën kunnen geheel uitgesloten worden. Voor eventueel aanwezige licht beschermde amfibieën geldt vrijstelling en uitsluitend de zorgplicht.

3.3.6 Vissen

Er ontbreekt elke vorm van open water, waardoor het plangebied niet relevant voor deze soortgroep is.

3.3.7 Vlinders en Libellen

Ook voor waarneming van deze soortgroep was de tijd van het jaar niet meer optimaal. Zowel op basis van verspreidingsgegevens en aanwezige biotopen worden geen streng beschermde soorten uit deze soortgroepen verwacht. Verwacht word een aantal algemene dagvlindersoorten die in tuinen en bosranden foerageren. Uit de groep van libellen worden een aantal algemene soorten verwacht die verder van het water weg zwerven om te foerageren.

Conclusie

Het plangebied is niet van belang voor beschermde libellen en vlinders. Op deze soortgroep worden daarom geen negatieve effecten verwacht.

3.3.8 Overige ongewervelden

Uit deze soortgroep zijn een beperkt aantal soorten uit de groepen van kevers, mieren en slakken beschermt, eveneens één zoetwatermossel (Bataafse stroommossel) en de enige Inlandse zoetwaterkreeft (Rivierkreeft). Gelet op verspreidingsgegevens en aanwezige biotopen worden geen soorten uit deze groep verwacht en kunnen negatieve effecten op deze soorten geheel uitgesloten worden.

4. Conclusie en aanbeveling

4.1 Gebiedbescherming

Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt te ver verwijderd van gebieden die onder de Natuurbeschermingswet (Natura 2000) vallen om daar enig negatief effect op te verwachten.

NNN -gebied (voormalige EHS)

Op NNN-gebied worden geen negatieve invloeden verwacht gelet op de afstand, schaal en aard van de voorgenomen ingreep. Na herinrichting wordt een verbetering van de landschappelijke kwaliteiten verwacht en daarmee versterking van de nabij gelegen NNN structuren.

4.2 Flora en faunawet

-Buiten vleermuizen die langs de terreinranden foerageren worden geen strikt beschermde soorten binnen het plangebied verwacht.

-Er ontbreken binnen het plangebied verblijfplaatsen die als jaarrond beschermde vaste verblijfplaatsen kunnen worden aangemerkt of als verblijfplekken die als onderdeel van de functionele leefomgeving strikt beschermd zijn. Zover deze in de omgeving aanwezig zijn liggen ze op voldoende afstand om verstoring te kunnen vermijden.

-Niet geheel uitgesloten kan worden een aantal licht beschermde soorten zoogdieren en amfibieën. Voor deze soorten geldt vrijstelling en wordt verwacht dat de zorgplicht in acht wordt genomen.

Concluderend kan gesteld worden indien gegarandeerd kan worden dat geen broedvogels nabij het plangebied verstoord worden, wordt als gevolg van de herontwikkeling van de locatie, zowel in de uitvoerende fase als daarna, geen negatieve effecten verwacht op strikt beschermde soorten, hun verblijfplekken en leefgebieden.

4.3 Voorzorgsmaatregelen en aanbevelingen.

Voorzorgsmaatregelen

- Bij uitvoering van de plannen dient het broedseizoen in acht genomen te worden indien niet voldoende gegarandeerd kan worden dat broedgevallen binnen de invloedssfeer van de bouwlocatie niet verstoord worden. Als aanbeveling geldt, om bij wijze van voorzorgsmaatregel elke schade aan broedgevallen uit te sluiten, de bouw geheel buiten het broedseizoen plaats te laten vinden. Als broedseizoen wordt de periode half maart- half juli aangemerkt. Ook als na die periode nog broedende vogels of nestjongen worden waargenomen dan geldt dat het broedseizoen nog niet is afgelopen is.

- Voor aanwezigheid van licht beschermde zoogdieren en amfibieën dient de zorgplicht in acht genomen te worden. D.w.z. dat men verstoring, verwonding en doden van licht beschermde diersoorten zoveel mogelijk tracht te voorkomen.

Aanbevelingen

Aanbevolen wordt om lichtbelasting zowel in de vorm van bouwverlichting in de uitvoerende fase als buitenverlichting na de bouw zo beperkt mogelijk te houden. Geen bouwverlichting of armaturen richten op groen van hagen en wegbomen waarlangs vleermuizen foerageren en vogels rusten en broeden.

4.4. Mitigerende en compenserende maatregelen

Voorgenomen compenserende maatregelen

-Na de bouw wordt het deel van het perceel dat onbebouwd blijft van een inrichting voorzien die aansluit op de landschappelijke en ecologische omgeving. Hiervoor worden inheemse en vruchtdragende houtgewassen aangeplant. Deze inrichting zal het leefgebied van Das, vogels en vleermuizen verrijken en de nabije NNN- structuur versterken.

4.5 Ontheffingsaanvraag

Indien verstoring van broedvogels uitgesloten kan worden genomen is een ontheffingaanvraag niet noodzakelijk

4.6 Vervolg onderzoek

Vervolg onderzoek is niet noodzakelijk

Samenvattend

Indien de hiervoor genoemde voorzorgsmaatregelen en aanbevelingen in acht worden genomen, worden tengevolge van uitvoering van de plannen en herontwikkeling van de planlocatie geen negatieve effecten verwacht op beschermde natuurgebieden en strikt beschermde soorten en hun leefgebied. Ontheffingsaanvraag is alleen noodzakelijk indien niet gegarandeerd kan worden dat broedvogels niet verstoord worden.

5. Bronnen

Literatuur

- Creemers. R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland.
- Schaminée e.a. 1995. De Vegetatie van Nederland deel 1 t/m 5
- Drs. E.J. Weeda, R. Westra, Ch. Westra, T. Westra 1985-1994. Nederlandse Ecologische Flora deel 1t/m5
- P. Twisk, A. van Diepenbeek, J.P. Bekker 2010. Veldgids Europese Zoogdieren
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en NoordwestAfrika. Tirion Natuur.
- SOVON broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000.

Internetsites

- www.brabant.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.waarneming.nl
- www.rijksoverheid.nl/ministeries/ez
- www.dassenwerkgroepbrabant.nl

Bijlage Flora en Faunawet

Verbodsbepalingen

De Flora en faunawet kent de volgende algemene verbodsbepalingen

Artikel	Verbodsbepaling
8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op andere wijze of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen of te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse diersoort opzettelijk te verontrusten.
11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of verstoren.
12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het is verboden planten, producten van planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot beschermde Inheemse of uitheemse dier- of plantensoorten te vervoeren.

Soortenbescherming.

De soortenbescherming onderscheid 3 beschermingsniveau, waarbij de mate van bescherming oploopt van licht tot streng. Vogels gelden hierbij als een aparte categorie.

Tabel1	licht beschermd Voor deze soorten genoemd in tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt een laag beschermingsniveau en worden in deze rapportage als licht beschermd aangeduid. Bij ruimtelijke ingrepen geldt een vrijstelling voor deze soorten en behoeft geen ontheffing van Art. 75 van de FF-wet te worden aangevraagd. Wel is bij de ingrepen de zorgplicht van toepassing. De zorgplichtbepaling houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende planten en dieren, evenals voor hun directe leefomgeving.
Tabel 2	Middelwaar beschermd Voor deze soorten genoemd in tabel 2 van de Flora- en Faunawet geldt een middelwaar beschermingsregiem. Hierbij geldt dat bij ruimtelijke activiteiten geen ontheffing Art. 75 van de FF-wet behoeft te worden aangevraagd, mits de activiteiten worden uitgevoerd volgens een door de Minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Zonder een dergelijke gedragscode zijn ruimtelijke activiteiten met betrekking tot deze soorten wel ontheffingsplichtig. Deze soorten worden in deze rapportage samen met de volgende groep van tabel 3- soorten als strikt beschermd aangeduid. Alleen als het relevant is om een onderscheid te maken met tabel 3 soorten zal de omschrijving “middelwaar beschermd” worden gebruikt. Bijvoorbeeld in het geval als de werkzaamheden volgens een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd.

Tabel 3	Streng beschermd Voor deze soorten uit tabel 3 geldt een zwaar beschermingsregiem en worden in deze rapportage altijd als strikt beschermd aangeduid. Het betreft de soorten die vermeld staan in bijlage 1 (Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten) en soorten die vermeld staan in bijlage 4 (EU Habitatrichtlijn). Voor deze soorten eist de wet dat voor ruimtelijke ingrepen een ontheffing aangevraagd moet worden van Art. 75 van de FF-wet. De ontheffing zal getoetst worden aan drie criteria: - Is er sprake van een bij de wet genoemd belang; - Is er een alternatief, zo ja, dan geldt dat het alternatief uitgevoerd dient te worden. Zo nee, dan wordt de ingreep aan de wet getoetst; - De gunstige staat van instandhouding van de soort mag niet in het geding komen door de geplande ingrepen.
Vogels	Streng beschermd Alle inheemse vogelsoorten zijn strikt beschermd in door de FF-wet. Tevens zijn tijdens het broedseizoen ook de nesten van vogels beschermd. Voor de duur van het broedseizoen geeft de wet geen standaardperiode aan. Van een aantal vogels zijn de nesten jaarrond, dus ook buiten het broedseizoen, beschermd (zie verder hieronder). Ontheffing kan worden verkregen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn - Bescherming flora en fauna - Veiligheid van luchtverkeer - Volksgezondheid en openbare veiligheid

jaarrond beschermde verblijfplekken

zoogdieren

Voor verblijfplekken, als holen, burchten, nesten en ruimten in gebouwen en bomen, met een permanente verblijffunctie van tabel 2 en 3 zoogdieren is artikel 11 van de Flora en Faunawet van toepassing, wat betekent dat deze jaarrond beschermd zijn. Bij tabel 2 soorten kan volstaan worden om met een goed gekeurde gedragscode te werken. De permanente verblijfplekken van tabel 3 soorten, waaronder de verblijfplekken van alle vleermuissoorten vallen, zijn strikt beschermd en ontheffingsplichtig.

vogels

De meeste vogels maken tijdelijke nesten die slechts kortstondig gebruikt worden. Echter en beperkt aantal vogels gebruiken het nest permanent of keren jaarlijks naar hetzelfde nest terug. Deze nesten worden daarom als vaste verblijfplek aangemerkt. De wetgever verstaat onder vaste verblijfplaatsen van vogels ook nesten en holtes waar de vogels ook buiten de broedtijd regelmatig verblijven.

Afhankelijk van de flexibiliteit van de betreffende vogelsoort om een nieuw verblijfplaats te vinden als de oude verloren gaat zijn deze verblijfplaats jaarrond beschermd, d.w.z. dat de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora en Faunawet het gehele seizoen van toepassing zijn

Er worden 5 categorieën vaste verblijfplekken onderscheiden waarvan er 4 jaarrond beschermd zijn doordat artikel 11 van de Flora en faunawet gedurende het gehele seizoen van toepassing is.

Jaarrond beschermde nesten waarop de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen van toepassing is

categorie	Omschrijving
1	Nesten die ook buiten het broedseizoen als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt worden (voorbeeld: steenuil)
2	Nesten van Koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: gierzwaluw en huismus).
3	Vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn

	vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar en kerkuil).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. (voorbeeld: buizerd en ransuil).

Vaste verblijfplekken waarop de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet alleen gedurende het broedseizoen van toepassing zijn. In principe zijn de nesten van deze soorten buiten het broedseizoen niet beschermd, echter ze vragen wel extra onderzoek. Hun nesten worden alsnog als jaarrond beschermd aangemerkt als dit onderzoek zwaarwegende feiten of als ecologische omstandigheden vaststelt die dit noodzakelijk maken.

categorie	Omschrijving
5	Nesten van vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. (voorbeeld: boerenwaluw, blauwe reiger)

Zorgplicht

In de Flora- en Faunawet is een zorgplicht (artikel 2, lid 1) opgenomen:

“Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

De zorgplicht geldt altijd, en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.